

Archeologický ústav AV ČR, v.v.i. (ARÚP)

Letenská 4, 118 01 Praha 1

IČO: 67985912

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o činnosti a hospodaření za rok 2011

Zpracována:

30. května 2012

Zpracoval:

PhDr. Martin Kuna, DSc.

Naděžda Pulcová (ekonomická část)

Ředitel ARÚP:

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

Radou ARÚP schválena dne:

15. června 2012

Předseda Rady ARÚP:

prof. PhDr. Petr Sommer, DSc.

Dozorčí radou projednána dne:

5. června 2012

Předseda Dozorčí rady ARÚP:

Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D.

Obsah

I. Orgány a struktura ARÚP	3
I.1. Složení orgánů ARÚP	3
I.2. Změny ve složení orgánů	3
I.3. Informace o činnosti orgánů	3
I.4. Informace o změnách zřizovací listiny	4
I.5. Organizační a personální struktura ARÚP	4
II. Hodnocení hlavní činnosti	5
II.1. Obecné vymezení činnosti a struktura ARÚP	5
II.2. Hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005-2009	6
II.3. Výzkumný záměr a grantové projekty	6
II.4. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2011	7
II.5. Publikační činnost ARÚP	11
II.6. Semináře ARÚP	11
II.7. Vědecká ocenění	12
II.8. Členství v odborných komisích a redakčních radách	12
II.9. Zpracování a šíření vědeckých informací	14
II.10. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy	14
II.11. Pedagogická činnost	16
II.12. Organizace konferencí a účast na nich	17
II.13. Mezinárodní projekty a spolupráce	18
II.14. Popularizační činnost	19
III. Hodnocení další a jiné činnosti	20
IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření	20
V. Finanční informace	20
VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚP	20
VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	21
VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	21
IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	21
Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2011	23
Roční účetní závěrka. Rozvaha dle vyhlášky 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů k 31. 12. 2011	28
Stanovisko Dozorčí rady ARÚP	36

I. Orgány a struktura ARÚP

I.1. Složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště

Ředitelem ARÚP je doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (jmenován 1. června 2007; znovu jmenován 1. června 2012).

Rada ARÚP

Rada ARÚP byla zvolena dne 8. ledna 2007, její složení se během r. 2011 nezměnilo. Rada v daném složení skončila činnost na svém 13. zasedání 28. listopadu 2011. Členy Rady ARÚP byli:

interní členové:

Mgr. Viktor Černý, Dr.
PhDr. Dagmar Dreslerová, PhD.
Mgr. Michal Ernée, PhD.
PhDr. Jan Frolík, CSc.
doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (místopředseda)
PhDr. Martin Kuna, DSc.
Mgr. Petr Květina, PhD.
Mgr. Jan Mařík, PhD.
PhDr. Ivan Pavlů, DrSc.
prof. PhDr. Petr Sommer, DSc. (předseda)

externí členové:

doc. PhDr. Miloš Čižmář, CSc. (ÚAPP Brno)
doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. (ARÚ AV ČR Brno)
prof. Mgr. Jiří Macháček, Ph.D. (FF MU, Brno)
PhDr. Zdeněk Smrž (ÚAPPSZČ, Most);
prof. PhDr. Stanislav Stuchlík, CSc. (Slezská univerzita v Opavě)

tajemník:

Kateřina D. Bělinová

Dozorčí rada ARÚP

Dozorčí rada (DR) ARÚP byla jmenována dne 1. května 2007. Složení DR bylo v r. 2011 následující:

Mgr. et Mgr. Klára Plecítá, Ph.D. (Akademická rada AV ČR, SOÚ AV ČR, předsedkyně)
prof. PhDr. Jan Klápště, CSc. (FF UK Praha, místopředseda)
PhDr. Petr Novák, CSc. (Krajský úřad Ústeckého kraje)
prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc. (FF MU, Brno)
JUDr. Lenka Vostrá (ÚSP AV ČR, v.v.i., Praha)
PhDr. Miroslav Dobeš (ARÚP, tajemník).

I.2. Změny ve složení orgánů

Během r. 2011 nedošlo v orgánech ARÚP k žádným personálním změnám.

I.3. Informace o činnosti orgánů

Ředitel řídil pracoviště osobně a/nebo prostřednictvím svých zástupců a vedoucích oddělení, sdružených do Kolegia ředitele. **Kolegium ředitele** se v r. 2011 sešlo čtyřikrát (14.-17. zasedání: 25. ledna, 5. dubna, 16. května a 15. listopadu 2011). Na zasedáních kolegia byli vedoucí oddělení informováni např. o hospodářské situaci ústavu, výsledcích hodnocení pracovníků, interních pra-

vidlech provádění záchranných archeologických výzkumů, situaci v přípravě novely Památkového zákona a dalších otázkách.

Rada ARÚP zasedala v r. 2011 třikrát, a to na svém 11. zasedání dne 31. března, 12. zasedání dne 20. září a 13. zasedání dne 28. listopadu 2011. Na těchto zasedáních Rada projednala např. následující otázky (příp. schválila jejich předběžné projednání *per rollam*):

- výroční zprávu ARÚP za r. 2010;
- návrh rozpočtu na rok 2011;
- přihlášky grantových projektů podávaných v r. 2011 ke grantovým agenturám;
- změny ve volebním řádu Rady;
- zřízení nadačního fondu „Pro archaeologia mediaevali“ z finančních prostředků manželů Richterových;
- jmenování prof. PhDr. Ivana Pavlů, DrSc. emeritním vědeckým pracovníkem.

Rada ARÚP uzavřela svou dosavadní činnost v uvedeném složení na svém 13. zasedání, a to s tím, že nová Rada ARÚP bude zvolena na shromáždění vědeckých pracovníků ARÚP dne 3. ledna 2012 (což se skutečně stalo).

Dozorčí rada ARÚP (DR) se v roce 2011 sešla na dvou zasedáních, a to 9. března a 5. června. Obou zasedání se zúčastnili všichni členové DR; k relevantním bodům jednání byl vždy přizván ředitel pracoviště, případně jím pověřený zástupce. DR projednala:

- zprávu o činnosti DR za rok 2010;
- návrh rozpočtu na rok 2011;
- návrh výroční zprávy ARÚP za r. 2010 včetně roční účetní uzávěrky a výroku auditora;
- dodatek č. 1 ke smlouvě o nájmu nebytových prostor ARÚP Ústavu pro jazyk český;
- smlouvu o prodeji dřevěné chaty a dvou kovových skladů v k.ú. Odřepsy, okr. Nymburk.

Během roku byli předseda i členové DR průběžně v kontaktu s tajemníkem DR a ředitelem pracoviště; podle potřeby spolu konzultovali úkony, procedury a materiály spadající do kompetence DR.

I.4. Informace o změnách zřizovací listiny

Zřizovací listina ARÚP byla vydána Akademií věd ČR 28. června 2006 s platností od 1. ledna 2007. Od té doby se na jejím znění nic nezměnilo. Zřizovací listina je k dispozici v Rejstříku veřejných výzkumných institucí na <http://rvvi.msmt.cz/>.

I.5. Organizační a personální struktura ARÚP

Organizační struktura

Zástupci ředitele ARÚP jsou:

- PhDr. Jan Frolík, CSc., zástupce ředitele pro terénní výzkum;
- PhDr. Martin Kuna, DSc., zástupce ředitele pro vědu a výzkum;
- Mgr. Jan Mařík, PhD., zástupce ředitele pro legislativu a památkovou péči.

ARÚP je strukturován do pěti vědeckých oddělení, celků s funkcí odbornou (koordinace výzkumu), pedagogickou (školení doktorandů; vysokoškolské působení pracovníků), organizační (provoz oddělení, evidence výzkumů a nálezů) a administrativní (personální administrativa aj.). Těmito odděleními jsou:

- **oddělení archeologie krajiny a archeobiologie** (vč. společného pracoviště s ÚJF AV ČR – České radiouhlíkové laboratoře; ved. PhDr. Dagmar Dreslerová);
- **oddělení archeologie pravěku** (vč. základny v Kutné Hoře a Kvílicích a Laboratoře pro výzkum paleolitu v Kvílicích; ved. Mgr. Petr Květina, PhD.);
- **oddělení archeologie středověku** (ved. PhDr. Ivana Boháčová, PhD.);
- **oddělení informačních zdrojů** (vč. archivu ARÚP, knihovny a bibliografického úseku; ved. PhDr. Martin Kuna, DSc.);

- **oddělení záchranných výzkumů** (pracoviště Pražský hrad, Restaurátorské laboratoře a Skupina záchranných výzkumů; ved. PhDr. Jan Frolík, CSc.).

V rámci ředitelství ARÚP existuje **referát památkové péče** (ved. Mgr. Jan Mařík, PhD.) zajišťující agendu spojenou s ohlašováním stavebních akcí. Technické úkoly a ekonomickou agendu zajišťuje **oddělení THS** (technicko-hospodářská správa; ved. Naděžda Pulcová). Od r. 2007 v ARÚP rovněž působí **tisková mluvčí** ARÚP (Mgr. Jana Maříková, PhD.). Podrobnější informace o činnosti oddělení a tiskové zprávy o činnosti ARÚP lze najít na webových stránkách ARÚP (www.arup.cas.cz).

Profesní skladba

V r. 2011 zaměstnával ARÚP průměrně 119 pracovníků, jejichž celkové kapacity činily 99 pracovních úvazků. Z tohoto počtu bylo 47 **vědeckých pracovníků** (kategorie V1-V6), 32 **vysokoškolských pracovníků** mimo stupně vědeckých pracovníků a 40 administrativních pracovníků, techniků a dalších. Mezi vědeckými pracovníky a vysokoškoláky ve výzkumu bylo 46 archeologů, 8 přírodovědců (antropologové, archeozoolog, paleobotanikové, geolog aj.), 5 pracovníků knihovny a bibliografického úseku, 2 specialisté na výpočetní techniku, 2 odborníci na technologii zpracování kovů a restaurátorské práce a 1 geofyzik.

Snížení celkového objemu pracovních úvazků v ARÚP v r. 2011 (ze 102 na 99) dokládá, že se do činnosti instituce začínají promítat ekonomické škrty a nevyjasněné otázky financování vědy v ČR. Za současného stavu ještě nelze tvrdit, že by tento proces negativně ovlivnil kvalitu vědeckých výstupů ARÚP, nicméně prodlužování podobné situace v budoucnu vědeckou činnost ARÚP rozhodně ohrožuje.

Zařazení do kvalifikačních stupňů

V souladu s Kariérním řádem vysokoškolsky vzdělaných pracovníků AV ČR procházejí vědeckí pracovníci ARÚP pravidelnými atestacemi, které sledují jejich zařazení do **kvalifikačních stupňů**. K zajištění atestací byla ředitelem ARÚP jmenována stálá **atestační komise** ve složení prof. PhDr. J. Bouzek, DrSc. (FF UK Praha); prof. PhDr. J. Klápště, CSc. (FF UK Praha); PhDr. M. Kuna, DSc. (ARÚP); doc. PhDr. I. Pavlů, DrSc. (ARÚP, Univerzita Hradec Králové); prof. PhDr. J. Sláma, CSc. (FF UK Praha); PhDr. N. Venclová, DrSc. (ARÚP). V r. 2011 bylo atestováno 6 pracovníků. Ke konci roku byla skladba vysokoškolských a vědeckých pracovníků následující:

- vysokoškolští pracovníci (mimo stupně atestovaných pracovníků): 32
- odb.prac.výzkumu a vývoje (stupeň 1): 2
- doktorand (stupeň 2): 7
- postdoktorand (stupeň 3a): 9
- vědecký asistent (stupeň 3b): 6
- vědecký pracovník (stupeň 4): 11
- vedoucí vědecký pracovník (stupeň 5): 12

Vědecké a pedagogické hodnosti

Mezi pracovníky ARÚP bylo ke konci r. 2011 následující rozdělení vědeckých a pedagogických hodností:

- DrSc. (DSc.): 4;
- CSc. (PhD., Dr.): 33;
- profesor: 4;
- docent: 4;
- PhDr. (25), Mgr. (16), RNDr. (4), MUDr. (1), Ing. (4).

II. Hodnocení hlavní činnosti

II.1. Obecné vymezení činnosti a struktura ARÚP

Hlavní činností ARÚP je **vědecký výzkum** (terénní i teoretický) v oblasti archeologie a návazných oborů, zpracování a šíření vědeckých informací v daných oborech, působení v rámci dílčích segmentů archeologické památkové péče a pedagogická činnost. Vědecký výzkum ARÚP se zabývá obdobím pravěku a středověku, příp. novověku. Svou činností ARÚP zasahuje do všech oblastí studia archeologických pramenů, od terénního výzkumu přes analýzu artefaktů a ekofaktů až po zobecňující modely minulých společností.

Terénní výzkum ARÚP provádí zpravidla na území Čech, podle potřeby však i na jiných místech v Evropě a mimo ni. V terénním výzkumu uplatňuje jak metody archeologického odkryvu, tak nedestruktivní postupy (např. letecké snímkování, geofyzikální průzkum, povrchový průzkum). Pro výzkum pramenů v terénu i mimo terénní kontext disponuje ARÚP kvalitním technickým vybavením (letadlo, geofyzikální přístroje, laboratoře na radiouhlíkové datování, archeogenetiku, antropologii, archeozoologii, paleobotaniku a konzervaci a restaurování předmětů). Integrace těchto postupů a s nimi souvisejících vědních oborů je dlouhodobým trendem činnosti ARÚP.

ARÚP průběžně naplňuje také svou **roli garanta odborné úrovně oboru**, která vyplývá z Památkového zákona 20/1987Sb. (srov. kap. II.8.) a účastní se přípravy dalších legislativních úprav.

II.2. Hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2005-2009

Od června 2010 do dubna 2011 probíhalo na pracovištích AV ČR mezinárodní hodnocení výzkumné činnosti za léta 2005-2009. ARÚP se tohoto hodnocení zúčastnil přípravou podrobných podkladů (2010) a následně i prezenčním hodnocením, které proběhlo 16. února 2011. Hodnoceny byly samostatně čtyři výzkumné útvary odpovídající jednotlivým vědeckým oddělením, přičemž Oddělení archeologie krajiny a archeobiologie zahrnovalo pro účely hodnocení i vědecké pracovníky Oddělení informačních zdrojů. Lze konstatovat, že vědecké útvary ARÚP obstály v hodnocení velmi dobře, a to se již v letošním roce příznivě promítlo v institucionální podpoře ústavu ze strany AV ČR (i když výsledky hodnocení ovlivňují finanční podporu ústavů jen částečně, takže v případě ARÚP lze situaci spíše popsat jako odstranění loňského poklesu než jako nárůst).

Tři z hodnocených vědeckých útvarů ARÚP získaly výslednou známku „velmi dobrý“ a jeden útvar známku „vynikající“. V celé AV ČR získalo známku „velmi dobrý“ 41 % útvarů, „vynikající“ pak 26 % útvarů. Podle metodiky hodnocení odpovídala známka „vynikající“ útvarům, které jsou „v národním nebo v evropském měřítku na špičkové úrovni, mají zásadní význam jak pro rozvoj oboru, tak pro rozvoj kultury a společnosti v České republice“, přičemž jejich „význam je považován ve svém oboru na národní nebo evropské úrovni za zásadní“. Hodnocení „velmi dobré“ získaly útvary, které produkují „výsledky významné na národní nebo evropské úrovni, v národním měřítku mají významný dopad na rozvoj oboru a přispívají k rozvoji kultury a společnosti v České republice“, přičemž vědecký útvar je „uznáván na národní nebo evropské úrovni.“

II.3. Výzkumný záměr a grantové projekty

Vědecký výzkum v ARÚP byl v r. 2011 financován především prostřednictvím **výzkumného záměru** na léta 2005-2011 (Archeologický potenciál Čech: teoretický výzkum, metodologie a informatika, péče o národní kulturní dědictví; AV0Z80020508) a účelových prostředků věnovaných jednotlivým projektům grantovými agenturami. V r. 2011 bylo v ARÚP řešeno 19 **grantových projektů**, podporovaných GA ČR (9), GA AV (7), MK ČR (2) a MŠMT ČR (1). Další tři mezinárodní projekty byly podporovány z **evropských či jiných zahraničních zdrojů** (ARCANE, Keltové v Evropě, Kolébky evropské kultury, srov. kap. II.13). V r. 2011 bylo úspěšně ukončeno 9 grantových projektů, v nichž pracovníci ARÚP vystupovali jako hlavní řešitelé, a 3 grantové projekty, kde byl pracovník ARÚP zapojen jako spoluřešitel (včetně dvou mezinárodních). Jeden

další projekt ARÚP byl ukončen jako nesplněný v důsledku nedostatků v závěrečných výstupech. Směrem k tomuto projektu již byly vedením ARÚP podniknuty kroky, které povedou k odstranění nedostatků do konce r. 2012.

Rok 2011 představoval období, kdy skončil podstatně větší počet projektů, než byl počet projektů zahájených (skončeno 11, získány 3). Tento nepoměr byl jednak výsledkem náhodného souběhu projektů, jednak celkově se zmenšujícího počtu podporovaných projektů a zvyšující se konkurence na tomto poli. Lze uvítat, že i v této složité situaci se počet nově získaných projektů v letošním roce opět zvyšuje – i to patří k výsledkům odborné činnosti ARÚP v r. 2011 (srov. kap. VI). Kromě dvou mezinárodních projektů (ARCANE, Keltové v Evropě; srov. kap. II.13) byly v r. 2011 ukončeny tyto grantové projekty:

- DB06P01OPP004 **České hrady. Záchrana pramenů** (MK ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (T. Durdík), 2006-2011.
- GAP405/10/1499 **Severozápadní Čechy ve starším eneolitu (38.-34. stol. př.Kr.). Sídlní areály, periodizace** (GA ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (M. Zápotocký), 2010-2011.
- GA404/09/1135 **Raně středověký člověk ve světle studia vybraných středočeských pohřebišť** (GA ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (N. Profantová), 2009-2011.
- GA404/09/1831 **Raně středověký dvorec, jeho projevy v archeologických pramenech a sídelní struktuře žatecké aglomerace** (GA ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (P. Čech), 2009-2011.
- GD404/08/H026 **Doktorandská škola archeologie II** (GA ČR). Hlavní příjemce: Univerzita Karlova v Praze / Filozofická fakulta (za ARÚP L. Jiráň), 2008-2011.
- IAAX00020701 **Dlouhodobý vývoj kulturní krajiny středních Čech jako koevoluce lidských vlivů a přírodních procesů** (AV ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (P. Pokorný), 2007-2011.
- IAA800020902 **Výzkum pohřebiště na Loretánském nám. v Praze – Hradčanech. Pohřbívání ve středověku a novověku ve výpovědi pramenů z výzkumu dr. I. Borkovského (1934-1935)** (AV ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (I. Boháčová), 2009-2011.
- IAA800020903 **Sklářství v pravěku a středověku: kulturní a technologické proměny** (AV ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (N. Venclová), 2009-2011.
- IAA800020904 **Sídliště a pohřebiště z pozdní doby kamenné ve Vlíněvsi. Problematika formování sídlištních a pohřebních areálů v eneolitu** (AV ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (M. Dobeš), 2009-2011.
- KJB800020901 **Textilní fragmenty dochované na kovových předmětech z raně středověkých archeologických nálezů. Vyhledávání, zpracování, vyhodnocení a stanovení interpretačních možností** (AV ČR). Hlavní příjemce: ARÚP (H. Březinová), 2009-2011.
- ME 917 **Počátky šíření člověka z Afriky – hledání genetických stop pozdně pleistocénní migrace skrze Arabský poloostrov** (MŠMT). Hlavní příjemce: ARÚP (V. Černý), 2007-2011.

II.4. Hlavní výsledky a výstupy činnosti v r. 2011

Celkem bylo v r. 2011 pracovníky ARÚP publikováno 215 **původních vědeckých prací**, z toho 20 **monografií a sborníků**. Tento počet ještě není konečný, protože teprve v první polovině následujícího roku dochází k výkazu prací vyšlých na přelomu roku nebo opožděných z technických důvodů v tisku. Mezi publikovanými pracemi bylo v r. 2011 i devět článků v impaktovaných časopisech (jeden z nich vyšel v r. 2011 pouze elektronicky, v tištěné podobě letos). Možnost publikovat v těchto časopisech ovšem mají z pracovníků ARÚP převážně specialisté v přírodovědných

oborech, i když se to v uplynulém roce opět podařilo i archeologům. K těmto publikacím patřily následující tituly (podtržená jména jsou pracovníci ARÚP):

Cerezo, M. - Černý, Viktor - Carracedo, Á. - Salas, A. 2011: *New Insights into the Lake Chad Basin Population Structure Revealed by High-Throughput Genotyping of Mitochondrial DNA Coding SNPs*. *PLoS ONE*, Roč. 6, č. 4, e18682. ISSN 1932-6203. Impakt faktor: 4.411, rok: 2010.

Černý, Viktor - Pereira, L. - Musilová, E. - Kujanová, M. - Vašíková, A. - Blasi, P. - Garofalo, L. - Soares, P. - Diallo, I. - Brdička, R. - Novelletto, A. 2011: *Genetic Structure of Pastoral and Farmer Populations in the African Sahel*. *Molecular Biology and Evolution*, Roč. 28, č. 9, s. 2491-2500. ISSN 0737-4038. Impakt faktor: 5.510, rok: 2010

Černý, Viktor - Mulligan, C. J. - Fernandes, V. - Silva, N. M. - Alshamali, F. - Non, A. - Harich, N. - Cherni, L. - El Gaaied, A. B. A. - Al-Meeri, A. - Pereira, L. 2011: *Internal Diversification of Mitochondrial Haplogroup R0a Reveals Post-Last Glacial Maximum Demographic Expansions in South Arabia*. *Molecular Biology and Evolution*, Roč. 28, č. 1, 71-78. ISSN 0737-4038. Impakt faktor: 5.510, rok: 2010.

Kozáková, Radka - Šamonil, P. - Kuneš, P. - Novák, J. - Kočár, P. - Kočárová, R. 2011: *Contrasting local and regional Holocene histories of Abies alba in the Czech Republic in relation to human impact. Evidence from forestry, pollen and anthracological data*. *Holocene*, Roč. 21, č. 3 (2011), s. 431-444. ISSN 0959-6836. Impakt faktor: 2.772, rok: 2010.

Musilová, E. - Fernandes, V. - Silva, N. M. - Soares, P. - Alshamali, F. - Harich, N. - Cherni, L. - El Gaaied, A. B. A. - Al-Meeri, A. - Pereira, L. - Černý, Viktor 2011: *Population History of the Red Sea. Genetic Exchanges Between the Arabian Peninsula and East Africa Signaled in the Mitochondrial DNA HV1 Haplogroup*. *American Journal of Physical Anthropology*, Roč.

Novák, J. - Lisá, Lenka - Pokorný, Petr - Kuna, Martin 2012 (elektronicky 2011): *Charcoal analyses as an environmental tool for the study of Early Medieval sunken houses infills in Roztoky near Prague, Czech Republic*. *Journal of Archaeological Science*, Roč. 39, č. 4 (2012), s. 808-817. ISSN 0305-4403. Impakt faktor: 1.710, rok: 2010.

Pokorný, Petr - van der Knaap, W. O. 2011: *Brve (Czech Republic). Vegetation development over the last about 2.5 millennia in the Bohemian lowland close to Prague*. *Grana*, Roč. 50, č. 4 (2011), s. 311-313. ISSN 0017-3134. Impakt faktor: 0.842, rok: 2010.

Rose, J. I. - Usik, V. I. - Marks, A. E. - Hilbert, Y. H. - Galletti, Ch. S. - Parton, A. - Geiling, J. M. - Černý, Viktor - Morley, M. W. - Roberts, R. G. 2011: *The Nubian Complex of Dhofar, Oman. An African Middle Stone Age Industry in Southern Arabia*. *PLoS ONE*, Roč. 6, č. 11, e28239. ISSN 1932-6203. Impakt faktor: 4.411, rok: 2010.

Svoboda, J. - Bochenki, Z. M. - Čulíková, Věra - Dohnalová, A. - Hladilová, Š. - Hložek, M. - Horáček, I. - Ivanov, M. - Králik, M. - Novák, Martin - Pryor, A. - Sázlová, S. - Stevens, R.J. - Wilczyński, J. - Wojtal, P. 2011: *Paleolithic hunting in a southern Moravian landscape. The case of Milovice IV, Czech Republic*. *Geoarchaeology: an international journal*, Roč. 26, č. 6 (2011), s. 838-866. ISSN 0883-6353. Impakt faktor: 0.886, rok: 2010.

Z nejdůležitějších výsledků činnosti ARÚP v r. 2011 lze uvést:

(i) Oppidum České Lhotice a jeho sídlení zázemí. Zpracování a publikace výzkumu

Hlavním předmětem výzkumu bylo východočeské oppidum České Lhotice, v minulosti systematicky zkoumané pracovníky ARÚP. Práce se týkala zpracování nálezové situace a materiálu z oppida a byla zaměřena na vyhodnocení lokality z kulturního a chronologického hlediska. Dále byla lokalita sledována v kontextu svého přírodního a ekonomického zázemí; pozornost byla věnována i širšímu regionu kolem oppida se sítí laténských lokalit. Zde bylo zkoumáno jejich přírodní prostředí a předpoklady k zemědělské produkci odrážející se v krajině.

Danielisová, A. 2011: Oppidum České Lhotice v kontextu svého sídelního zázemí. [Oppidum České Lhotice and its hinterland.] Praha: ARÚP (Archeologické studijní materiály 17). ISBN 978-80-87365-24-3. 224 str.

(ii) Pohřebiště na Loretánském náměstí v Praze. Zpracování a publikace výzkumu

Publikace jednoho z nejstarších plošných zásahů (1934-1936) v Čechách do komplikovaného prostředí preurbánního a urbánního souvrství. Jde o kritickou edici primární a sekundární dokumentace pramenů spojených s rozsáhlým pohřebním areálem, který byl dlouhodobě využíván během různých vývojové fáze raného a vrcholného středověku a v novověku a jejich základní vyhodnocení. Pohřebiště je výjimečné skutečností, že jeho funkce nebyla kontinuální, ale že se do jeho prostoru nebo do jeho částí opakovaně vracely sídelní aktivity. V současnosti představují tyto prameny jeden ze základních pilířů pražské archeologie i přes rozrůzněnou vypovídací schopnost, značně poznamenanou časovým odstupem od terénních prací. Zhodnocení pramenů dospělo k řadě poznatků, které dokládají obecné historické jevy: založení řadového pohřebiště nejpozději kolem poloviny 11. stol., proměnu tohoto pohřebiště v etážové, jednoznačnou integraci dětí (včetně nejmladší kategorie) do prostoru pohřebiště od jeho nejstarší fáze aj. Přineslo současně řadu výrazných indicií pro existenci sakrální stavby v místě nejintenzivnějšího pohřbívání. Pro dobu raného novověku jsou významným pramenem hroby sřatých osob, soustředěné v izolované části pohřebního areálu.

Boháčová, I. – Blažková, G., 2011: Pohřebiště na Loretánském náměstí v Praze - Hradčanech. Archeologický výzkum Ivana Borkovského a jeho výsledky. [Burial grounds at Loretánské Square in Prague – Hradčany. The archaeological excavation of Ivan Borkovský (1934-1936) and results thereof]. Praha: ARÚP (Castrum Pragense 11/I-II). ISBN 978-80-87365-31-1. Díl II vyšel, díl I v tisku.

(iii) Struktura pravěkých sídelních areálů. Zpracování a publikace nálezů středního eneolitu z výzkumu ve Vlíněvsi

Několikaletý výzkum v pískovně ve Vlíněvsi (okr. Mělník) zachytil značné množství pramenů různých pravěkých období, mezi nimi i řivnáčské kultury ze středního eneolitu (cca 3000 BC). Na základě jejich publikace, včetně analýz rostlinných makrozbytků, osteologického materiálu a uhlíků byly řešeny zejména otázky spojené s archeologizací (tafonomií) obytných areálů rovinných sídlišť řivnáčské kultury. Zvýšená pozornost je věnována prostorové korelaci zahloubených objektů dané kultury s obdobně datovanými intruzemi v mladších objektech, pro jejichž studium naleziště poskytuje mimořádně příznivé podmínky.

Dobeš, M. – Limburský, P. – Kyselý, R. – Novák, J. – Šálková, T. 2011: Příspěvek k prostorovému uspořádání obytných areálů z konce středního eneolitu. Řivnáčské osídlení ve Vlíněvsi. [The contribution to the spatial structure of the residential area at the end of the Middle Eneolithic period. Řivnáč settlement in the Vlíněves, Central Bohemia]. Archeologické rozhledy 63 [3], 375-424. ISSN 0323-1267.

(iv) Kategorie výzdobného stylu na keramice lineární kultury

Cílem článku je nové metodické uchopení výzdoby neolitické keramiky ze známé lokality v Bylanech u Kutné Hory. Dosavadní interpretace vývoje sídliště byla založena na sloučení keramického materiálu z tzv. stavebních komplexů a trendech vývoje nekeramických artefaktů v těchto celcích. Jde o empiricky definované chronologicko-prostorové jednotky, jejichž jádrem je dům. Výchozí otázkou nového hodnocení bylo, zda se změní stávající model sídliště, pokud dojde k dekonstrukci stavebních komplexů. Na základě kvantitativní analýzy stylu keramické výzdoby provedené v úrovni jednotlivých archeologických objektů bylo definováno několik skupin stylu lineární výzdoby. Význam těchto skupin byl validován prostřednictvím prostorové evidence jejich výskytu. Výsledky analýzy umožnily konfrontovat stávající teoretický model neolitických sídlišť s jinou alternativou.

Květina, P. – Končelová, M. 2011: Kategorie výzdobného stylu na lineární keramice z Bylan. Archeologické rozhledy 63/2, 195-219.

(v) Raně středověká církevní architektura jako archeologický a historický pramen. Konference a publikace

Svazek obsahuje příspěvky z mezinárodní konference "Frühmittelalterliche Kirchen als archäologische und historische Quelle" (Raně středověké kostely jako archeologický a historický pramen, Mikulčice, 3.-5. června 2009). Primárně je zaměřen na předrománskou sakrální architekturu Moravy a Slovenska. Poté následují články věnované předrománským a románským kostelům v okolních regionech střední Evropy: Karantánsku, Bavorsku, Čechách, severovýchodním Německu, Polsku a Bulharsku. Další část knihy je věnována pohanským svatyním a jejich vztahu k raným kostelním stavbám. Z hlavních tématických okruhů sborníku lze uvést následující: "kostel v sídlištním kontextu", "architektura a liturgie", "architektura a politická moc", "pohanství a křesťanství", "rané kostelní stavby a národní dějepisectví", "metodické aspekty studia raných kostelů".

Poláček, L. – Maříková-Kubková, J. (eds.) 2010 (vyšlo teprve v r. 2011): Frühmittelalterliche Kirchen als archäologische und historische Quelle. Brno: ARÚB. 424 s. : il., tab., grafy, mapy, plány. ISBN 978-80-86023-92-2.

(vi) Genetická struktura pastevců a zemědělců afrického sahelu

Studie pojednává o genetických rozdílech mezi kočovnými pastevci a usedlými zemědělci afrického sahelu. Jedná se o srovnání populační distribuce velikého počtu znaků a to jak na mitochondriální DNA (celkem 312 haplotypů) tak na Y chromozomu (celkem 364 haplotypů). Populační vzorky pocházejí ze šesti zemí Afriky (Čad, Kamerun, Niger, Nigérie, Burkina Faso a Mali). Podařilo se nám prokázat celou řadu rozdílů, které lze interpretovat jako důsledek odlišného životního stylu obou populací. Na základě zjištěných výsledků a v souladu s archeologickými doklady se domníváme, že chov dobytka je v Africe starší než pěstování zemědělských plodin.

Černý V. – Pereira L. – Musilová E. – Kujanová M. – Vašíková A. – Blasi P. – Garofalo L. – Soares P. – Diallo I. – Brdicka R. – Novelletto A. 2011: Genetic structure of pastoral and farmer populations in the African Sahel. Molecular Biology and Evolution 28(9):2491-500.

(vii) Počátky státu a nejstarší civilizace Starého světa

Knih Zrození státu pojednává o aktuálních názorech na vznik a stabilizaci nejstarší státnosti v prvotních civilizačních ústředích Starého světa – Egyptě, Mezopotámii, Indii a Číně. Autor čtenáře seznamuje se základními hospodářskými, politickými a duchovními změnami, které v oněch společnostech způsobily vznik a stabilizaci prvních států. Přehledy doplňuje souborný pohled na celou problematiku, pokoušející se o vyvážený pohled na vznik nejstarších států Starého světa nejen jako na otázku ekonomickou, politickou či mocenskou, ale také na překročení základního prahu v oblasti duchovní. V knize promlouvají i sami zakladatelé a pěstitelé nejstarších státních celků: v okamžicích, kdy se jejich dílo zdálo již téměř na pokraji úplného zhroucení, promluvili ke svým současníkům a naléhavě je vybízeli k obhajobě ideálů, na nichž jejich civilizace vznikly.

Charvát, P. 2011: Zrození státu – Prvotní civilizace Starého světa [Birth of the state. Pristine civilizations of the Old World]. Praha: Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, ISBN 978-80-246-1682-7, 333 str., 52 černobílých ilustrací.

(viii) Zpracování výsledků česko-mongolské expedice 1958

Expedice přinesla velmi zajímavé výsledky, a to především vykopávkami v Chöšö-Cajdam, kde byl objeven pohřební areál prince Kültegina (zemřel v r. 731 AD). Vlivem neočekávaného vývoje událostí a následného úmrtí vedoucího expedice, pracovníka ARÚP a významného českého archeologa Lumíra Jisla, nebyly nálezy dosud nikdy podrobně zpracovány a publikovány. Jejich postupné nové zpracování (z velké části v rámci právě dokončované disertační práce) proto představuje významný počin ve splácení jednoho odborného dluhu české archeologie. Dosavadní výsledky byly v l. 2010-2011 prezentovány na několika mezinárodních konferencích.

Šmahelová, L. 2010: Minulost a současnost česko-mongolské expedice [The past and present of the Czech-Mongolian expedition]. Rekonstrukce a experiment v archeologii : živá archeologie. Roč. 11, 104-108. ISSN 1213-1628.

Šmahelová, L. 2011: Present estate of the Kultegin monument excavation and remarks on the materials elaboration from 1958. Sborník konference „From Otuken to Istanbul - 1290 years of Turkish, Istanbul, 155-183.

II.5. Publikační činnost ARÚP

ARÚP je největším vydavatelem **odborné archeologické literatury** v ČR. V r. 2011 zde byly vydány (samostatně nebo spolupráci s dalšími nakladatelstvími) následující publikace:

Vyšlo – časopisy:

Archeologické rozhledy, recenzovaný časopis (ERIH B). Číslo 1-4. ISSN 0323-1267.

Památky archeologické, recenzovaný časopis (ERIH B, WoS). 1 sv. ročně. ISSN 0031-0506.

Vyšlo – monografie:

Boháčová, I. – Blažková, G., 2011: Pohřebiště na Loretánském náměstí v Praze - Hradčanech. Archeologický výzkum Ivana Borkovského a jeho výsledky. Praha: ARÚP (Castrum Pragense 11/I-II). ISBN 978-80-87365-31-1. Díl II vyšel, díl I v tisku.

Danielisová, D. 2010: Oppidum České Lhotice a jeho sídelní zázemí. Oppidum České Lhotice and its hinterland. Praha (ASM 17). ISBN 978-80-87365-24-3.

Durdík, T. (ed.) 2011: Castellologica bohémica 12. Praha. ISBN 978-80-87365-33-5.

Hošek, J. – Cleere, H. – Mihok, L. (eds.), 2011: The Archaeometallurgy of Iron. Recent Developments in Archaeological and Scientific Research. Prague. ISBN 978-80-87365-41-0.

Charvát, P. – Maříková-Vlčková, P. (eds.) 2011: Who was King ? Who was not King ? The Rulers and the Ruled in the Ancient Near East. Prague. ISBN 978-80-87365-37-3.

Koutecký D. a kol., 2011: Dvě pravěká naleziště v severních Čechách. Stadice a Trmice, okres Ústí nad Labem, ASM 19. Praha. V tisku. ISBN 978-80-87365-46-5.

Sádlo, J. – Meduna, P. – Pokorný, P. – Daňhel, J. 2011: Tajga bezdězskája. Studijní mapa. Praha: ARÚP – Botanický ústav AV ČR. ISBN 978-80-87365-44-1.

Vyšlo – CD-publikace:

Haišmanová, L. (ed.) 2011: Výzkumy v Čechách (BZO) 2008, CD. Praha. ISBN 978-80-87365-42-7.

Haišmanová, L. (ed.), 2010: Výzkumy v Čechách 2007, CD. Praha. ISBN 978-80-87365-35-9.

Pavlu, I. 2010: Činnosti na neolitickém sídlišti Bylany. Activities on a Neolithic Site of Bylany, CD. Praha. ISBN 978-80-87365-29-8.

Pavlu, I. 2010: Činnosti na neolitickém sídlišti Bylany. Prostorová analýza keramiky – Die Tätigkeiten in der neolithischen Siedlung Bylany. Räumliche Keramikanalyse, CD. Praha. ISBN 978-80-87365-32-8.

V tisku:

Meduna P. a kol., 2011: Raně středověké sídliště v Hrdlovce, ASM 20. Praha. V tisku. ISBN 978-80-87365-45-8.

Meduna, P. – Pařez, J. – Tlustý, J. 2011: Kostel Povýšení sv. Kříže v Radonicích nad Ohří. Praha. ISBN 978-80-87365-26-7.

Profantová, N. a kol., 2011: Klecany. Raně středověká pohřebiště I a II. Praha. ISBN 978-80-87365-39-7, ISBN 978-80-87365-40-3. V tisku.

II.6. Semináře ARÚP

V r. 2011 pokračovaly pravidelné semináře ARÚP, a to s cílem podporovat odbornou diskusi mezi vědeckými pracovníky ARÚP. Od ledna do června 2011 proběhl druhý cyklus (celkem pěti) seminářů; k jejich tématům patřily koncepční, organizační a technické aspekty zpracování starších terénních výzkumů, odborné koncepce jednotlivých oddělení ARÚP nebo nové terénní výzkumy ARÚP (např. na pravěkém hradišti Vladař). Mezi vědeckými pracovníky ARÚP se semináře setka-

ly s příznivým ohlasem a bylo doporučeno, aby se v jejich pořádání pokračovalo i v dalších letech. Účast na seminářích byla a je možná i pro studenty, příp. odborníky z jiných institucí.

II.7. Vědecká ocenění

Pracovníci ARÚP dosáhli v r. 2011 těchto ocenění:

- *prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc.*: Cena Evropské unie (EUROPA NOSTRA Award) za mimořádný osobní přínos k poznání a ochraně evropského kulturního dědictví EU. Uděluje Evropská komise. Národní ceremoniál předávání ceny proběhl ve Vile Lanna 19. října 2011 (<http://www.arup.cas.cz/?p=11137>).
- kolektiv pod vedením *prof. PhDr. I. Pavlů, DrSc.*: Cena Akademie věd ČR za projekt „Artifacts in the Neolithic society, their status and role”. Udělila Akademie věd ČR.
- *Mgr. Michal Ernée, PhD.*: Forschungsstipendium für erfahrene Wissenschaftler der Alexander von Humboldt-Stiftung. Uděleno v roce 2009 na léta 2010-2012 (stále probíhá); s cenou souvisí studijní pobyt na Martin-Luther-Universität v Halle-Wittenbergu v délce 18 měsíců.

II.8. Členství v odborných komisích a redakčních radách (výběr)

Mezinárodní výbory a komise

- Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko – západní a jižní Čechy – Horní Rakousko (M. Chytráček, koordinátor za českou stranu, od 1997);
- Comité Castella Maris Baltici (T. Durdík, od 1993);
- Pracovní skupina pro archeologické archivy při EAC (M. Kuna, od 2007);
- Stálý výbor společnosti Castrum Bene (T. Durdík, od 1989);
- Stálý výbor světové unie prehistorických věd – UISPP (N. Venclová, od 2005);
- The EAA Committee for the European Heritage Prize (L. Jiráň, od 2008);
- Výbor ředitelů Evropského archeologického konsilia (M. Kuna, 2006-2012; J. Mařík, od 2012).

Národní výbory a komise

- Archeologická evaluační komise při Akademické radě AV ČR (L. Jiráň, M. Kuna, J. Mařík, od r. 2008).
- Český archeologický komitét UISPP (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová);
- Český národní komitét ICOMOS (T. Durdík, od r. 1992);
- Grémium pro udělování vědeckého titulu DSc. při Vědecké radě AV ČR (N. Venclová, od 2004);
- Hodnotitelská komise 3. oddělení věd AV ČR (P. Sommer, místopředseda, od 2003);
- Národní komitét antropologických a etnologických věd (V. Černý);
- pracovní skupina Akreditační komise MŠMT ČR (P. Sommer, od 2006);
- Pražský archeologický fond, nadace pro ochranu kulturního dědictví (I. Boháčová, od 2003);
- Rada ministra kultury pro výzkum (L. Jiráň, od 2008);
- Smíšený výbor Ministerstva kultury ČR a Akademie věd ČR pro obor archeologie (L. Jiráň, od 2001);
- Společnosti přátel starožitností (T. Durdík, starosta);
- Stálá komise MK ČR pro hodnocení kulturních památek (T. Durdík, předseda).

Redakční a ediční rady zahraničních periodik a publikací

- Bericht der RGK, Frankfurt, Německo (N. Venclová, od 2005);
- Bolestín de la Asociación Española dos Orientalistas, Madrid, Španělsko (P. Charvát, od 2006);
- e-Keltoi (N. Venclová, od 2002);

- Etudes Celtiques (N. Venclová, od 2001);
- Geisteswissenschaftliches Zentrum Leipzig, ediční rada (P. Sommer, od 2003);
- Lexikon zur Keltischen Archeologie, mezinárodní redakce (Vídeň, Rakousko; V. Salač, od 2001);
- Studia archaeologica Slovaca (P. Sommer, od 1997).

Redakční a ediční rady domácích periodik a publikací

- Acta Onomastica (vyd. ÚJČ AV ČR – Onomastický úsek; P. Charvát, od 1997);
- Antiqua Cuthna (M. Tomášek, od 2004; F. Velímský, od 2006);
- Archaeologica Pragensia (I. Boháčová, od 2002);
- Archeologické rozhledy (A. Bartošková, M. Ježek – vedoucí redaktor, J. Klápště, L. Jiráň, P. Květina, V. Salač);
- Archeologické výzkumy v jižních Čechách (časopis a Supplementa; M. Ernée, od 2003);
- Český časopis historický (P. Sommer, od 2004);
- Ediční rada Národního muzea v Praze (M. Kuna, od 2006);
- Ediční rada Regionálního muzea v Chrudimi (časopis, sborník a monografie, J. Frolík);
- Fontes Archaeologici Pragenses (K. Tomková, od 2006);
- Interdisciplinaria Archaeologica (D. Dreslerová, P. Pokorný, od 2010);
- Muzejní a vlastivědná práce – Časopis Společnosti přátel starožitností (T. Durdík, předseda, od 1982; P. Sommer, od 1991);
- Památky archeologické (M. Dobeš, M. Ernée – vedoucí redaktor, L. Jiráň, M. Kuna);
- Rekonstrukce a experiment v archeologii – Živá archeologie (H. Březinová, od 2005);
- Sborník Národního muzea v Praze, řada B – Přírodní vědy (J. Likovský, od 2006);
- Sborník Západočeského muzea v Plzni, řada Historie (L. Jiráň);
- Vesmír (P. Pokorný, od 2004);
- Zpravodaj Muzea východních Čech, Hradec Králové (J. Frolík).
- Zprávy památkové péče (T. Durdík, od 1982).

Oborové rady grantových agentur

- GA AV ČR, Oborová rada (I. Boháčová, od 2006);
- GA ČR, Hodnotící panel Obecná a ekologická biologie (V. Černý, od 2007);
- GA ČR, Hodnotící panel Historické vědy (V. Salač, předseda);
- MK ČR, Komise pro přidělování účelových prostředků, odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií (D. Dreslerová, od 2006);
- MK ČR, Komise MK ČR pro posuzování záměrů institucionálního výzkumu (T. Durdík);
- MK ČR, Hodnotitelská komise k institucionálnímu financování VaV odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií MK ČR (M. Kuna, od 1999, od r. 2010 předseda).

Vědecké rady, rady pracovišť a dozorčí rady (kromě ARÚP)

- Commission of the History of Architecture ICOMOS, Wroclaw (P. Sommer, od 2007);
- Deutsche Burgenvereinigung e. V. (T. Durdík, od 1990);
- Dozorčí komise Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i. (P. Charvát, od 2006);
- Dozorčí rada ARÚ AV ČR, Brno, v.v.i. (P. Sommer, od 2007);
- Dozorčí rada Knihovny AV ČR, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče severozápadních Čech, v.v.i. (M. Dobeš, od 2007);
- Dozorčí rada ZIP, o.p.s. (Plzeň; M. Ježek, od 2005);
- Forschungsstelle für Vergleichende Ordensgeschichte (FOVOG), Katholische Universität Eichstätt (P. Sommer, od 2007);
- Geisteswissenschaftliches Centrum – Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas, Leipzig (P. Sommer, od 2000);

- Rada Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada Centra mediévistických studií AV ČR a UK Praha (P. Charvát, od 1997);
- Rada NPÚ ú. o. p. Pardubice (T. Durdík, od 2000);
- Rada NPÚ ú. o. p. Plzeň (T. Durdík, 2005);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i. (L. Jiráň, od 2007);
- Rada Ústavu archeologické památkové péče SZ Čech, v.v.i., Most (R. Křivánek, V. Salač, N. Venclová, od 2007);
- Romanik-Zentrum Universität Halle (P. Sommer, od 2007);
- Vědecká komise EAA 2013 (od 2011: D. Dreslerová, M. Gojda, M. Kuna, J. Mařík);
- Vědecká rada EUROPA NOSTRA (T. Durdík, od 1989);
- Vědecká rada Filosofické fakulty ZČU v Plzni (M. Gojda, 2004);
- Vědecká rada Fakulty historických a společenských věd Univerzity Kardinála Štefana Wyszyńskiego, Varšava, Polsko (M. Gojda, od 2006);
- Vědecká rada NPÚ, Prof. PhDr. Tomáš Durdík, DrSc. – předseda (od 25.5.2011);
- Vědecká rada Filozofické fakulty ZČU v Plzni (P. Charvát, od 2002);
- Vědecká rada Pedagogické fakulty UK Praha (P. Sommer, od 2000);
- Vědecká rada Regionálního muzea v Teplicích (M. Dobeš, od 2005).

II.9. Zpracování a šíření vědeckých informací

ARÚP systematicky vytváří a spravuje největší oborovou **knihovnu** v ČR. Knihovna je otevřena všem odborníkům, studentům i širší veřejnosti z ČR i zahraničí; návštěvy mimoústavních uživatelů přesáhly v r. 2011 počet 1500.

Knihovna byla z velké části zničena při povodni v r. 2002, od té doby byla obnovena a systematicky je doplňována. V současnosti obsahuje fond knihovny ARÚP přes 36 tis. svazků (asi třetina množství před r. 2002), přírůstky v r. 2011 činily cca 3500 svazků. Na nákup knih věnoval v minulém roce ARÚP ze svého rozpočtu cca 380 tis. Kč. Výběr publikací je řízen odbornou vedoucí knihovny (PhDr. Natalie Venclová, DrSc.) ve spolupráci s Knihovní komisí ARÚP.

Nezanedbatelným přínosem byl pro knihovnu ARÚP **odkaz prof. Marka Zvelebila**, zemřelého v červenci 2011. Z jeho pracoviště na univerzitě v Sheffieldu byly knihy převezeny v říjnu 2011, přičemž zhruba třetina z nich (cca 500) byla ihned katalogizována, ostatní knihy byly jako duplikáty převezeny do univerzitní knihovny JČU v Českých Budějovicích.

Na internetu je přístupný **katalog knihovny** ARÚP a rozsáhlá bibliografická databáze archeologických bohemik (<http://www.arup.cas.cz/cz/bibliografie/bibliografie.html>). V elektronickém katalogu se průběžně objevují nové přírůstky a zároveň se doplňuje dosud nevidovaná část knihovních fondů (cca 4 tis. titulů, s jejich katalogizací se počítá do r. 2013).

ARÚP dále spravuje centrální **archiv terénní dokumentace** pro území Čech a zpřístupňuje jeho obsah veřejnosti formou prezenčního studia i periodických publikací **Výzkumy v Čechách** (v r. 2011 vyšel svazek za r. 2008; v rámci úsporných opatření pouze na CD). Z informací shromážděných vlastní činností a zpracováním informací o terénních výzkumech ostatních oprávněných institucí na území Čech vzniká průběžně **Archeologická databáze Čech**, která je přístupná i v prostředí geografického informačního systému (Archeologická mapa Čech). Další informace o systému jsou k dispozici na http://www.arup.cas.cz/cz/archivy/archeo_dtb_cech.html.

Po povodni v r. 2002 byl zahájen program **digitalizace Archivu ARÚP**. V souvislosti s ním byl vytvořen Digitální archiv ARÚP, který zpřístupňuje základní okruh dat prostřednictvím internetu (http://www.arup.cas.cz/cz/archivy/archiv_digitalni.html). V r. 2011 probíhalo skenování posledních dokumentů, velkoformátových terénních plánů a příloh nově podaných nálezových zpráv.

II.10. Památková péče a záchranné archeologické výzkumy

ARÚP se podílí na památkové ochraně archeologických pramenů jako součásti národního kulturního dědictví, a to v oblasti legislativní, informační i praktické (záchranné archeologické výzkumy lokalit ohrožených výstavbou či těžbou).

V oblasti legislativní spolupracoval ARÚP s Ministerstvem kultury ČR na připravované **novele Památkového zákona**, při které měly být revidovány všechny části dotýkající se archeologie. Práce na novele byly zahájeny v závěru r. 2010 a probíhaly po celý rok 2011. Přes aktivní účast vedení ARÚP se podoba návrhu novely nakonec dostala do podoby, v níž by – podle názoru vedení ARÚP – nebyly dostatečně ošetřeny zájmy kvalitního vědeckého poznání minulosti formou záchranných archeologických výzkumů. V závěru roku 2011 se proto vedení ARÚP od návrhu novely distancovalo a počátkem roku 2011 bylo vydáno prohlášení, které důrazně varuje před následky přijetí novely v předložené podobě (srov. <http://www.arup.cas.cz/?p=14437>).

V oblasti organizační se ARÚP podílí na zavádění nového znění **Dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů**, kterou podle platného zákona (§ 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb.) AV ČR musí uzavřít s organizacemi oprávněnými k provádění terénních archeologických výzkumů. Nové znění Dohody sleduje zvýšení odbornosti terénní archeologické práce v ČR a větší efektivitu v hospodaření s archeologickým dědictvím. V souvislosti s tímto procesem působila v r. 2011 **Archeologická evaluační komise (AEK)** při AV ČR, ve které zasedají tři pracovníci ARÚP. AEK v r. 2011 řešila několik případů porušování výše uvedených dohod a vyjadřovala k aktuálním otázkám archeologické památkové péče v ČR.

V oblasti informační připravil ARÚP **projekt internetové registrace** terénních archeologických výzkumů, který může v budoucnu sehrát klíčovou roli v systému hodnocení terénních archeologických výzkumů. Internetová databáze zahájila plný provoz již v r. 2009 a od té doby se průběžně rozvíjí, neboť k systému postupně přistupují další instituce (srov. <http://arup.smartgis.cz>; k prohlížení dat je třeba získat heslo od odpovědného pracovníka ARÚP: Mgr. J. Mařík, PhD., marik@arup.cas.cz). V r. 2011 bylo do databáze zapsáno 6980 nových terénních akcí (oproti 3767 akcím v r. 2010). Myšlenka centrální evidence archeologických výzkumů se uplatnila i v připravované novele Památkového zákona a musí se jako zcela klíčový prvek – podle názoru ARÚP – objevit i v dalších pokusech o zkvalitnění legislativy na daném poli.

Vlastními silami sledoval ARÚP v r. 2011 569 terénních zásahů, z nichž 116 přešlo do **záchranných archeologických výzkumů** provedených na základě dohody s investory staveb podle Památkového zákona. Menší akce zajišťovala zpravidla tzv. **záchranná služba**, zaměstnávající trvale 1-2 pracovníky dohledem nad stavebními akcemi ve vybraných regionech středních Čech.

K nejzajímavějším terénním akcím ARÚP v r. 2011 patřily dva **záchranné výzkumy na katastru Prahy – Bubeneč**. Oba potvrdily známou skutečnost, že tato pražská čtvrť má mimořádně velký archeologický potenciál, který ještě zdaleka není vyčerpán. Výzkum v Papírenské ulici (ve spolupráci se společností Archeo Pro o.p.s., investor ÚOCHB AV ČR) i v ulici Ve Struhách (investor Kanadské velvyslanectví) zachytil mohutná souvrství pravěkého stáří s bohatými doklady sídlištních aktivit v různých obdobích pravěku. Ke zvláštním nálezům patří např. výrobní areál (železářské pece apod.) doby římské a unikátní pozůstatky pravěké orby z první poloviny 4. tis. př. Kr.

K velkým výzkumům ARÚP patřil i objev provedený v souvislosti s revitalizací náměstí v **Čelákovcích**. Zde byly zjištěny především dva stavební objekty, které tvořily až do pokročilého 19. století součást stojící zástavby náměstí, a to zaniklý pivovar a most přes potok, který náměstím původně protékal.

Od poloviny srpna 2011 prováděl ARÚP ve spolupráci s Regionálním muzeem v Chrudimi záchranný výzkum v **trase obchvatu Chrudimi**. Výzkum navázal na předchozí průzkumné práce a archivní rešerše. Etapa v r. 2011 se soustředila na ověření předpokládaných lokalit a stanovení rozsahu plochy, která má být celkově prozkoumána. V celé trase obchvatu bylo provedeno rýhování. V místech, kudy bude probíhat vozovka, byl skrýván jeden pruh, v místech křižovatek a dalších rozšíření vždy několik pruhů s odstupy 20 až 30 metrů. Skrývka nejen potvrdila přítomnost archeologických nálezů na vytipovaných místech, ale odhalila i naleziště nová, která můžeme datovat od 2. pol. 6. tisíciletí po raný novověk.

Naleziště označené **Medlešice II** je pokračováním sídliště kultury únětické, jehož část byla zkoumána v letech 2004-2005 na posledním úseku tehdy stavěné silnice I/37. Na nalezišti **Medlešice I**

bylo překvapením zjištění hrotitého příkopu, který však zatím neposkytl žádné nálezy, které by dovolily jeho datování. Předběžně se předpokládá, že jde o část opevnění vojenského tábora ze 17. až 19. století. U křižovatky silnice I/37 se silnicí Medlešice-Chrudim byla prozkoumána polní cihlářská pec, která zřejmě fungovala v 18. století a zanikla počátkem 19. století. Poslední vsázka cihel se zčásti zachovala v její výplni.

Předběžným průzkumem bylo nejlépe poznáno naleziště **Vestec II** na západním okraji stejnojmenné vesnice. Mezi povrchovými nálezy převažoval keramika období kultury s lineární keramikou, avšak podpovrchově zjištěné objekty náležejí jiným obdobím, zejména kultuře únětické. Dále zde bylo nalezeno (bohužel orbou silně narušené) žárové pohřebiště lužické kultury a část sídliště z 10.-11. století. Nálezový obraz doplňují dvě středověké až raně novověké úvozové cesty.

Další naleziště byla zjištěna na poli mezi silnicemi Chrudim-Topol a Chrudim-Kočí. V prostoru naleziště **Kočí I** se nachází terénní proláklina, zřejmě pozůstatek zaniklé vodoteče, vyplněná sedimenty o mocnosti až 4,6 m s obsahem pravěké keramiky. Na jejím povrchu bylo zjištěno sídliště z 9.-10. století. Na nevelké vyvýšenině (naleziště **Kočí II**) v sousedství prolákliny byl zachycen dům kúlové konstrukce únětické kultury a zahloubený objekt ze středního eneolitu, nejspíše řivnáčské kultury. Tato kultura je na Pardubicku zatím doložena jen ojedinele.

U silnice Chrudim-Kočí se nachází rozsáhlé naleziště **Kočí III**. Jeho starší etapu tvoří kulturní vrstva z 9.-10. století, překrytá souvrstvím splachů. Do nich se zahlubují četné kúlové konstrukce z 11.-13. století. Spolu s nalezištěm Kočí I poskytují tyto nálezy svědectví o nejbližším zázemí Chrudimi v období, kdy byla přemyslovským správním centrem. Dokládají také obrovské změny, kterými prošla krajina v souvislosti s vrcholně středověkou transformací..

Referát památkové péče ARÚP řešil v r. 2011 1426 **vyjádření ke stavebním akcím**. Pracovníci ARÚP vypracovali řadu **posudků** určujících kulturních hodnotu archeologických nálezů (pro potřeby krajských úřadů aj.).

II.11. Pedagogická činnost

Významný podíl činnosti pracovníků ARÚP tvořilo pedagogické působení na vysokých školách. Ve spolupráci s univerzitními pracovišti má ARÚP **akreditace doktorských studijních programů** v oborech archeologie a antropologie a genetika člověka na UK Praha. Pracovníci ARÚP jsou dále členy **oborových rad doktorských studijních programů** archeologie, klasické archeologie a historických věd na FF UK Praha (L. Jiráň); FF ZČU v Plzni (L. Jiráň, M. Kuna, N. Venclová); Slezské univerzity v Opavě (L. Jiráň) a Trnavské univerzity v Trnavě (L. Jiráň; uvádění jsou pouze pracovníci s hlavním pracovním úvazkem v ARÚP). V r. 2011 vedli pracovníci ARÚP celkem **12 doktorských prací**; v ARÚP bylo zaměstnáno 7 doktorandů.

Za účasti specialistů ARÚP se v loňském roce realizovalo nejméně **14 bakalářských a magisterských studijních programů** na univerzitách v Praze, Plzni, Hradci Králové, Pardubicích, Opavě a Nitře. Celkem odpřednášeli pracovníci ARÚP na vysokých školách **2271 hodin přednášek a cvičení** a vedli řadu **bakalářských a magisterských prací**. Mezi bakalářskými studijními programy a obory byly zejména následující:

- **Archeologie, ZČU v Plzni** (Katedra archeologie FF);
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha** (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);
- **Biologie (Botanika), UK Praha** (Katedra botaniky PřF);
- **Historické vědy (Archeologie), Univerzita Hradec Králové** (Katedra praktické a experimentální archeologie);
- **Historické vědy (Ochrana hmotných památek), Univerzita Pardubice** (Katedra historických věd FF);
- **Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha** (Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF);

- **Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví-uměleckořemeslných děl (Technologie konzervování a restaurování), VŠCHT Praha (Fakulta chemické technologie);**
- **Obecná teorie a dějiny umění a kultury (Dějiny umění; Kulturologie), UK Praha (FF);**

K magisterským studijním programům s účastí pracovníků ARÚP patřily zejména:

- **Archeologie, ZČU Plzeň (Katedra archeologie FF);**
- **Biologie (Antropologie a genetika člověka), UK Praha (Katedra antropologie a genetiky člověka PřF);**
- **Historické vědy (Archeologie), Univerzita Hradec Králové;**
- **Historické vědy (Pravěká a raně středověká archeologie), UK Praha (Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF);**
- **Historie (Archeologie), Univerzita Palackého Olomouc (Katedra historie FF);**
- **Konzervování-restaurování objektů kulturního dědictví (Technologie konzervování a restaurování objektů kulturního dědictví), VŠCHT Praha (Fakulta chemické technologie).**

ARÚP poskytuje studentům přístup do své knihovny a archivu a ve spolupráci s FF UK Praha školí studenty archeologie na terénních výzkumech. Některé z přednášek se realizují v prostorách pracoviště ARÚP s využitím techniky ARÚP.

II.12. Organizace konferencí a účast na nich

ARÚP v r. 2011 vystupoval jako pořadatel nebo spoluorganizátor 9 konferencí a seminářů (všechny s mezinárodní účastí). Mezi ně patřily:

- **Archeologická pracovní skupina východní Bavorsko, západní a jižní Čechy, Horní Rakousko (Stříbro, 22. – 25. Juní 2011; M. Chytráček). 55 účastníků, z toho 30 zahraničních;**
- **Castrum Bene 12 (hlavní pořadatel Universita v Ljubljani; za českou stranu spoluorganizátorem T. Durdík). 92 účastníků, z toho 87 zahraničních;**
- **Dějiny staveb (Klub Augusta Sedláčka, za ARÚP T. Durdík). 72 účastníků, z toho 5 zahraničních;**
- **Historická a prehistorická výroba a zpracování železa (Technické muzeum v Brně, za ARÚP J. Hošek). 39 účastníků, z toho 6 zahraničních;**
- **Mezinárodní setkání kovářů damascenské oceli IX. Výzkum starých kovářských technik (Technické muzeum v Brně, za ARÚP J. Hošek). 22 účastníků, z toho 3 zahraniční;**
- **Elektrochemické metody v konzervaci kovových předmětů. Principy a metody (ARÚP – MU). 17 účastníků, z toho 1 zahraniční;**
- **Training course in conservation science (ARÚP spoluorganizátor v rámci francouzsko-turkménské expedice, za ARÚP E. Ottenwelter). 12 účastníků, z toho 11 zahraničních;**
- **7. ročník Konference environmentální archeologie (KEA), 9.-10. 2. 2011 Brno (ARÚP spoluorganizátor). 75 účastníků, z toho 5 zahraničních.**

II.13. Mezinárodní projekty a spolupráce

Mezinárodní spolupráce v ARÚP měla několik rovin: společné projekty se zahraničními partnery (mezinárodní grantové projekty, účast na terénních akcích v zahraničí), účast na zahraničních konferencích či mezinárodních konferencích u nás, studijní pobyty v zahraničí, návštěvy zahraničních badatelů v Praze aj. V r. 2011 se pracovníci ARÚP účastnili řešení těchto mezinárodních projektů; většina z nich byla financována z evropských či jiných zahraničních zdrojů, příp. z interní podpory AV ČR mezinárodní spolupráci:

- **ArboDat. D. Dreslerová (ARÚP) – A. Kreuz (Landesamt für Denkmalpflege Essen, Wiesbaden, Německo). Projekt mezinárodní archeobotanické databáze, podporován v rámci programu interní podpory mezinárodní spolupráce AV ČR (2009-2011).**
- **ARCANE (Associated Regional Chronologies of the ancient Near East). P. de Miroschedji (CNRS, Nanterre, Francie), M. Lebeau (Université Libre, Bruxelles, Belgie), za ARÚP P.**

Charvát jako koordinátor tematické skupiny TG02 „Glyptic and Art History“. Souhrnná regionálně chronologická sekvence kultur starověkého Blízkého Východu. Podporováno ESF – A la Carte Programme. Projekt ukončen v r. 2011.

- **Historie z kousků hlíny** (P. Charvát, ARÚP). Baadatelská aktivita v rámci ročního projektu kolegia MORPHOMATA – Center for Advanced Study, University of Köln, Německo.
- **Hrady jako kulturní centra**. Výzkum středověkých hradů v rámci mezinárodního projektu (EU Culture 2011 – 1023/OO1-001 CU7 COOP7). Účast ČR, Německo, Slovensko, Maďarsko, Dánsko a Litva, za ARÚP T. Durdík.
- **Keltové v Evropě**. CNRS (J.-P. Guillaumet, za ARÚP N. Venclová). Mezinárodní projekt na téma laténské kultury v Evropě. Podporováno European Research Network – GDRE. Projekt ukončen v r. 2011.
- **Kolébky evropské kultury**. (Cradles of European Culture). D. Callebaut (Ename Centre, Belgie), D. Kronberger (Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia), za ARÚP J. Maříková. Mezinárodní projekt s tematikou prezentace raně středověkého kulturního dědictví. Podporováno programem Culture 2007.
- **Korpus evropské církevní architektury do roku 1000**. mezinárodní projekt (BE, F, P, ESP, IT, HR, SLO, CZ, SK, AUT, GB, hlavní řešitel Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu a Université Clermond-Ferrand, za ARÚP J. Maříková). V r. 2011 pracovní zasedání v Motovunu (HR), příprava publikace.
- **Metalurgicko-restaurátorský průzkum a experiment v české a ukrajinské archeologii**. Dlouhodobá spolupráce na experimentech v oblasti experimentální archeometalurgie a restaurátorských průzkumů. Za ARÚP J. Hošek, za NAVU A. Petrauskas.
- **Opevněný areál na stolové hoře Vladař**. Mapování potenciálu předhradí a výzkum unikátně dochovaných dřevěných architektonických prvků z 5. století př. Kr. M. Chytráček (ARÚP), Musée Cantonal d'Archéologie et d'Historie, Lausanne, Švýcarsko. Archeologický výzkum na předhradí hradiště Vladař, konzervace dřevěných nálezů. Projekt v rámci interní podpory mezinárodní spolupráce AV ČR.
- **Počátky šíření člověka z Afriky** (Out of Africa). V. Černý (ARÚP), prof. C. Mulligan (University of Florida, USA). Výzkum šíření Homo sapiens na základě archeogenetiky. Společný grantový projekt MŠMT (KONTAKT: ME913).
- **Porovnání výsledků nedestruktivních výzkumů RS hradišť v piastovské a přemyslovské doméně**. Dlouhodobá spolupráce při aplikaci geofyziky na polských raně středověkých hradištích (IAE PAN Poznaň, Muzeum Pierwszych Piastow na Lednicy, za ARÚP R. Křivánek). V r. 2011 proběhly geofyzikální průzkumy na hradištích Giecz, Lednica a Lekno; účast R. Křivánka na konferenci v Poznani.
- **Techniky nožířské výroby ve středověké Evropě**. Správa on-line databázového systému pro restaurátorské a metalografické zpracování středověkých nožů; experimentální archeometalurgie; restaurátorský průzkum. Spolupráce ARÚP (J. Hošek) a ARU RAV v Moskvě (V. Zavjalov).

Celkem bylo v r. 2011 pracovníky ARÚP realizováno nejméně 82 zahraničních cest se 74 aktivními účastmi na mezinárodních konferencích. V jejich rámci bylo předneseno nejméně **56 přednášek, z toho ve 29 případech šlo o přednášky zvané**; předloženo bylo také nejméně **12 posterů**.

ARÚP v r. 2011 pokračoval i ve svých aktivitách v zahraničí. V rámci mezivládní spolupráce působil jeden z pracovníků (J. Unger) na archeologickém výzkumu v **Mes Aynak (provincie Logar, Afghánistán)**. Jde o rozsáhlý mezinárodní projekt financovaný Světovou bankou a zacílený na záchranu buddhistických památek z 5.-6. století ohrožených aktuálně těžbou mědi. Využitím svých zkušeností na poli záchranné archeologie přispěl ARÚP k mezinárodní pomoci při obnově země (školení místních odborníků a studentů, dohled nad terénními pracemi aj.).

Na základě dohody s Českým egyptologickým ústavem FF UK Praha se specialisté ARÚP (J. Řídký, L. Varadzin) podíleli i na terénním výzkumu v oblasti **Sabaloka u 6. nilského kataraktu v Súdánu**. Tato spolupráce vycházela z odborného zaměření našich specialistů a bude zhodnocena

vědeckým zpracováním získaných nálezů. V r. 2011 bylo zkoumáno naleziště z období mezolitu až neolitu.

ARÚP v r. 2011 navštívila řada **zahranických badatelů** mezinárodního významu. Mezi nimi byli např. Julio Bendezu Sarmiento PhD. (archeolog a antropolog, CNRS, Francie); Stephanie Bréhard (archeozooložka, CNRS, Francie); Krystian Chrzan (archeolog středověku, PAN, Wrocław, Polsko); Virginia Costa, PhD. (konzervátorka, LRMH, Francie); Philippe Dillmann, Ph.D.(archeometalurg, CNRS, Francie); David Edge, BSc. (archeometalurg, The Wallace Collection, London, UK); Tatjana Goško, CSc. (archeometaluržka, Archeologický ústav NAVU, Kyjev, Ukrajina); Maxime L'Héritier, Ph.D. (archeometalurg, CNRS, Francie); Angela Kreutz (archeobotanička, Landesamt für Denkmalpflege, Wiesbaden, Německo); Johanna Lhuillier Ph.D. (archeoložka, specialista na Střední Asii, CNRS, Francie); Elise Luneau Ph.D. (archeoložka, CNRS, Francie); Marcin Pauk (historik, IAE PAN, Polsko); Teresa Rito (genetička, IPATIMUP, Porto); Alan Williams, Ph.D. (archeometalurg, The Wallace Collection, London, UK); Pedro Soares (genetik, IPATIMUP, Porto, Portugalsko); Urszula Sowina (historička, IAE PAN, Polsko); Anne Tressett, archeozooložka, CNRS, Francie); Vladimír Zavjalov, DrSc. (archeometalurg, Archeologický ústav RAS v Moskvě, Rusko).

Mezinárodní spolupráce je usnadňována **dvoustrannými dohodami**, na jejichž základě může docházet k organizaci společných projektů, vzájemných návštěv a konferencí. Dohodu tohoto typu má ARÚP např. s těmito institucemi:

- Archeologický ústav SAV Nitra, Slovensko;
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Bratislava, Slovensko;
- Instytut archeologii i etnologii PAN, Warszawa, Polsko;
- Instytut archeologii, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, Polsko;
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, Polsko;
- Zamek Królewski na Wawelu, Kraków, Polsko;
- The European Association of Archaeologists (sekretariát sídlí v ARÚP).

II.14. Popularizační činnost

Pracovníci ARÚP realizovali samostatně nebo ve spolupráci s dalšími institucemi mnoho popularizačních akcí. Kromě desítek přednášek pro veřejnost či školy bylo v r. 2011 realizováno přes 30 dalších akcí, tj. výstav a televizních či rozhlasových vystoupení. Jako příklady vybíráme:

- **Archeologický výzkum ve Vliněvsi.** Výstava z výsledků záchranného archeologického výzkumu polykulturní lokality v areálu pískovny u Mělníka v expozici Národního Muzea. Výstava přihlášena do soutěže SCIAP 2011 (za ARÚP P. Limburský). NM Praha, červen 2009-červen 2011.
- **Porcelán na Pražském hradě,** spolupráce na přípravě výstavy, text do katalogu výstavy, komentovaná prohlídka (G. Blažková). Pořádá Správa Pražského hradu, 26.5.-11.9.2011; Praha, Letohrádek královny Anny.
- **Archeologické výzkumy na stavbách revitalizace Pražského předměstí. Chrám chmele a piva v Žatci.** Stálá expozice o záchranných archeologických výzkumech v rámci projektu Regionálního operačního programu SZ v objektu renesanční sladovny, expozice o středověkém sladovnictví (P. Čech). Město Žatec, ROP Severozápad. Čp. 356, Masarykova ul., Žatec.
- **Krajinou pěstních klínů. Po stopách Jana Fridricha.** Výstava s tematikou archeologických nálezů starého a středního paleolitu (I. Fridrichová). Muzeum Most, Muzeum Žatec, říjen 2010 – leden 2011, duben – červen 2011.
- **Život a smrt v raném středověku.** Výstava ve Východočeském muzeu Pardubice (N. Profantová). Pardubice, 11.2.- 25.4. 2011.
- **Skansen z doby železné v Nasavrkách,** odborný dohled nad koncepcí skanzenu (A. Danielišová). Město Nasavrky, v průběhu roku 2011.

- **Archeopark Všešary**, účast na koncepci a přípravě Archeoparku Všešary (D. Dreslerová), koordinátor R. Tichý, Univerzita v Hradci Králové.
- **Mšecké Žehrovice a svět keltských skulptur**, doprovodný svazek k výstavě (spoluautorka N. Venclová). Muzeum Nové Strašecí / Muzeum TGM Rakovník, Nové Strašecí 2011.
- **Roztoky očima staletí**, populární publikace, autorská spoluúčast ARÚP (M. Kuna, K. Tomková). Město Roztoky, vyšlo 2011.
- **Dějiny a současnost**, příprava tematického čísla populárně vědeckého časopisu (P. Květina ed. 2011: Jiná archeologie, Dějiny a současnost 3, 28-43).
- **Rozhovory o hradech a Ceně Europa Nostra** (T. Durdík, cca 25 rozhovorů). Český rozhlas, ČT, tisk, v druhé polovině roku 2011.
- **Naučná stezka kolem Kutné Hory**, texty k archeologickým lokalitám, 2. etapa (M. Končelová). Občanské sdružení Denemark. Od července 2011.
- **Vampire problem**, rozhovor pro VAG TV London, National Geographic (N. Profantová). VAG TV London, 30. 8. 2011.
- **Popularizační přednášky**, celkem nejméně 20 přednášek pracovníků ARÚP.

ARÚP v r. 2011 pravidelně informovat tisk a veřejnost, zejména prostřednictvím své **tiskové mluvčí** (J. Maříková-Kubková) a webových stránek. Celkem bylo vydáno 13 tiskových zpráv (<http://www.arup.cas.cz/?cat=275>).

V květnu 2011 se konal v ARÚP **Den otevřených dveří**, při kterém pracovníci ARÚP provedli návštěvníky po archeologických lokalitách Bylany u Kutné Hory a Praha – Vyšehrad. V listopadu byly při podobné akci otevřeny keramické laboratoře a restaurátorské dílny ARÚP.

III. Hodnocení další a jiné činnosti

Podle své zřizovací listiny ARÚP žádnou další či jinou činnost nemá.

IV. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření

Auditorské zprávy v r. 2011 neobsahovaly žádné připomínky nebo upozornění na nedostatky.

V. Finanční informace

Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj, jsou obsaženy v auditorské zprávě (příloha 1).

VI. Předpokládaný vývoj činnosti ARÚP

V r. 2012 a nejbližších dalších letech nepředpokládá ARÚP hlubší změny v zaměření vědecké práce a způsobech naplňování odborných úkolů. Jednotlivé vědecké útvary ARÚP dopadly velmi dobře v **mezinárodním hodnocení výzkumné činnosti pracovišť AV ČR** za léta 2005-2009 (srov. kap. II.2.), potažmo velmi dobře dopadlo i celé pracoviště (výsledné hodnocení 1b). Z tohoto výsledku může vyplývat i mírný optimismus ve vztahu k dalším perspektivám pracoviště.

V probíhajícím roce ovšem v zásadě trvá nepříznivý stav, který nastal v r. 2011, kdy byl rozpočet ARÚP z důvodů **úsporných opatření v rozpočtu AV ČR** krácen o cca 2,5%. V letošním roce byla v důsledku dobrého hodnocení dotace ARÚP mírně navýšena, avšak oproti r. 2010 stále jde o pokles. I když sama o sobě tato míra krácení nepředstavuje bezprostřední ohrožení odborných činností ústavu, trvání daného stavu neumožňuje další rozvoj vědeckých aktivit ARÚP. Ty jsou omezovány i nejasným výhledem do dalších let, v nichž lze zatím jen stěží očekávat podstatnější nárůst státní dotace, přičemž oprávněné jsou spíše obavy z jejího dalšího poklesu. Je zřejmé, že

tuto brzdu dalšího rozvoje výzkumu se nepodaří odstranit, dokud nebude vypracován nový systém hodnocení a financování výzkumné činnosti v ČR.

S ohledem na možný nepříznivý scénář vývoje ekonomické situace v ČR a financování AV ČR provede ARÚP v r. 2012 hloubkový audit personálních kapacit pracoviště a pokusí se odhalit některé dílčí rezervy v oblasti hospodářsko-technické správy, provozu mimopražských objektů apod. Se **zvyšováním nároků** se počítá i ve vztahu k **vědeckým pracovníkům a jejich atestacím**.

Z hlediska výzkumné činnosti je nepostradatelným zdrojem prostředků účelová podpora grantových projektů. V r. 2011 bylo podáno přes 28 **grantových přihlášek** (ke GA ČR, TA ČR a MK – NAKI), ve kterých pracovníci ARÚP vystupovali jako hlavní řešitelé nebo spoluřešitelé. Rada ARÚP všechny přihlášky projednala v rámci interní oponentury a doporučila je k podání (s výjimkou dvou, které nebyly doporučeny, a několika dalších, u kterých byly vysloveny výhrady, které navrhovatelé měli možnost odstranit). Z uvedeného počtu grantových přihlášek uspělo v soutěži 5 projektů, které byly v letošním roce zahájeny (3 projekty u GA ČR, 2 projekty v programu NAKI MK ČR). Kromě toho uspěly i dva mezinárodní projekty, které budou podporovány z evropských fondů (zahájení v r. 2012 a 2013). Z minulých let přechází do r. 2012 i 9 dalších grantových projektů (včetně jednoho mezinárodního).

ARÚP se bude nadále věnovat činnostem na poli **ochrany archeologického kulturního dědictví**, které vyplývají z platné podoby zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči. Vzhledem k současné legislativní situaci na tomto poli (a s ohledem na podobu nedávno dokončeného návrhu novely, s jehož dikcí ARÚP nesouhlasí) je vedení ARÚP rozhodnuto zahájit v r. 2012 práce na vlastní verzi zákona pokrývajícího oblast terénních archeologických výzkumů. Dokud nenastane právní úprava současného stavu a současný systém koordinace záchranných archeologických výzkumů nebude změněn, budou se zástupci ARÚP věnovat i práci v **Archeologické evaluační komisi** při AV ČR.

VII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

ARÚP není organizací, která by se speciálně zabývala problematikou životního prostředí v užším slova smyslu. Pokud bychom však do sféry životního prostředí zahrnuli i kulturní dědictví, můžeme roli ARÚP považovat za poměrně významnou; tímto tématem se podrobněji zabýváme v kap. II.8.

Dodržování předpisů v oblasti životního prostředí v ARÚP, např. při práci s chemikáliemi v restaurátorských laboratořích nebo při terénních výzkumech, je samozřejmostí a nedošlo zde k žádným pochybením.

VIII. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Pracovně právní vztahy na pracovištích ARÚP upravují Organizační, Pracovní a Provozní řády. Tyto řády jsou dostupné na úřední desce v rámci vnitřní počítačové sítě ARÚP; pracovníci jsou bezodkladně informováni o každé případné změně. ARÚP umožňuje svým pracovníkům účast na jazykových kurzech pořádaných v rámci AV ČR.

IX. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V r. 2011 poskytl ARÚP informace o své činnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů v následujícím počtu případů:

- počet podaných žádostí o informace: **0**;
- počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: **0**;
- počet podaných odvolání proti rozhodnutí: **0**;

- popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení:
-
- výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: **0**;
- počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: **0**;
- další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: **nejsou**.

**Zpráva auditora
o ověření účetní závěrky**

za rok 2011

Příjemce zprávy: statutární orgán Archeologického ústavu AV ČR, v.v.i.
ředitel doc. PhDr. Luboš J i r á ň, CSc.

Název instituce: Archeologický ústav AV ČR, v. v. i.
zapsána: v rejstříku veřejných výzkumných institucí, vedeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Sídlo: Letenská 4, Praha 1, 110 00

Právní forma: veřejná výzkumná instituce

IČ instituce: 679 85 912

DIČ instituce: CZ67985912

Období, za které bylo ověření provedeno: účetní rok 2011

Předmět a účel ověření: roční účetní závěrka za rok 2011 ve smyslu ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a v souladu s Mezinárodními předpisy v oblasti řízení kvality, auditu, prověrek, ostatních ověřovacích zakázek a souvisejících služeb

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i., která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2011, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2011 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o Archeologickém ústavu AV ČR, v. v. i. jsou uvedeny v bodu a) přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naši odpovědností je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky, naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2011, nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2011 v souladu s českými účetními předpisy.

Ing. Pavla Císařová, CSc.
auditor, č. oprávnění 1498

DILIGENS s.r.o.
Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 – Spořilov
číslo auditorského oprávnění: 196

V Praze dne 8. března 2012

Příloha:

- Rozvaha sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2011
- Výkaz zisku a ztráty sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2011
- Příloha k účetní závěrce sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31.12.2011

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Rozvaha

(v tis. Kč)

sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů
k 31.12.2011

Název účetní jednotky:

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.

Sídlo:

Letenská 4/123, 118 01 Praha 1

IČ:

67985912

A	Název	SÚ	čís. řád.	Stav	
				Stav k 01.01.11	Stav k 31.12.11
	Dlouhodobý majetek celkem			39 754	38 735
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	1 1		3 764	3 340
	1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	2	0	0
	2. Software	013	3	3 087	2 716
	3. Ocenitelná práva	014	4	357	357
	4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5	320	267
	5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	6	0	0
	6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	7	0	0
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	8	0	0
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	02+03 9		112 567	113 453
	1. Pozemky	031	10	919	919
	2. Umělecká díla, předměty, sbírky	032	11	0	0
	3. Stavby	021	12	45 366	48 079
	4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	13	50 391	49 988
	5. Pěstitelské celky trvalých porostů	025	14	0	0
	6. Základní stádo a tažná zvířata	026	15	0	0
	7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16	15 090	14 467
	8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	17	0	0
	9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	18	890	0
	10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	19	-89	0
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	6 20		0	0
	1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	061	21	0	0
	2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	062	22	0	0
	3. Dluhové cenné papíry	063	23	0	0
	4. Půjčky organizačním složkám	066	24	0	0
	5. Ostatní dlouhodobé půjčky	067	25	0	0
	6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	26	0	0
	7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043	27	0	0
IV	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	07 - 08 28		-76 577	-78 058
	1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	29	0	0
	2. Oprávky k softwaru	073	30	-3 018	-2 653
	3. Oprávky k ocenitelným právům	074	31	-178	-357
	4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	32	-320	-267
	5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	33	0	0
	6. Oprávky ke stavbám	081	34	-15 473	-16 379
	7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	082	35	-42 498	-43 935
	8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	085	36	0	0
	9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	086	37	0	0
	10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	38	-15 090	-14 467
	11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	39	0	0

B.		Krátkodobý majetek celkem		40	40 771	44 719
I.		Zásoby celkem	11-13	41	911	971
	1.	Materiál na skladě	112	42	215	152
	2.	Materiál na cestě	111,119	43	0	0
	3.	Nedokončená výroba	121	44	0	0
	4.	Polotovary vlastní výroby	122	45	0	0
	5.	Výrobky	123	46	695	818
	6.	Zvířata	124	47	1	1
	7.	Zboží na skladě a v prodejnách	132	48	0	0
	8.	Zboží na cestě	131,139	49	0	0
	9.	Poskytnuté zálohy na zásoby		50	0	0
II.		Pohledávky celkem	31-39	51	8 651	12 785
	1.	Odběratelé	311	52	7 214	12 216
	2.	Směnky k inkasu	312	53	0	0
	3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	54	0	0
	4.	Poskytnuté provozní zálohy	314	55	1 191	857
	5.	Ostatní pohledávky	316	56	1	0
	6.	Pohledávky z a zaměstnanci	335	57	174	166
	7.	Pohledávky z institucemi sociálního zabezpečení a VZP	336	58	0	0
	8.	Daň z příjmů	341	59	238	273
	9.	Ostatní přímé daně	342	60	0	0
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	61	0	0
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	62	6	1
	12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	346	63	-3	0
	13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů Úx		64	0	0
	14.	Pohledávky za účastníky sdružení	358	65	0	0
	15.	Pohledávky z pevných termínových operací	373	66	0	0
	16.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	375	67	0	0
	17.	Jiné pohledávky	378	68	63	67
	18.	Dohadné účty aktivní	388	69	345	199
	19.	Opravná položka k pohledávkám	391	70	-578	-994
III.		Krátkodobý finanční majetek celkem	21 - 26	71	30 797	30 643
	1.	Pokladna	211	72	93	83
	2.	Ceniny	212	73	294	180
	3.	Účty v bankách	221	74	30 410	30 380
	4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	75	0	0
	5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	76	0	0
	6.	Ostatní cenné papíry	256	78	0	0
	7.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	259	79	0	0
	8.	Peníze na cestě	262	80	0	0
IV.		Jiná aktiva celkem	38	81	412	320
	1.	Náklady příštích období	381	82	411	320
	2.	Příjmy příštích období	385	83	0	0
	3.	Kurzové rozdíly aktivní	386	84	1	0
A+B		Aktiva celkem		85	80 525	83 454

A		Vlastní zdroje celkem		86	70 644	69 885
I.		Jmění celkem	90-92	87	68 406	68 625
	1.	Vlastní jmění	901	88	40 624	39 516
	2.	Fondy	91	89	27 782	29 109
		- Sociální fond	912		1 836	1 522
		- Rezervní fond	914		12 522	14 760
		- Fond účelově určených prostředků	915		2 229	1 001
		- Fond reprodukce majetku	916		11 195	11 826
	3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	920	90	0	0
II.		Výsledek hospodaření celkem	93-96	91	2 238	1 260
	1.	Účet výsledku hospodaření	963	92	0	1 260
	2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	931	93	2 238	0
	3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	94	0	0
B.		Cizí zdroje celkem		95	9 881	13 569
I.		Rezervy celkem	94	96	0	0
	1.	Rezervy	941	97	0	0
II.		Dlouhodobé závazky celkem	38, 95	98	0	0
	1.	Dlouhodobé bankovní úvěry	951	99	0	0
	2.	Vydané dluhopisy	953	100	0	0
	3.	Závazky z pronájmu	954	101	0	0
	4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	952	102	0	0
	5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	x	103	0	0
	6.	Dohadné účty pasivní	387	104	0	0
	7.	Ostatní dlouhodobé závazky	958	105	0	0
III.		Krátkodobé závazky celkem	28, 32	106	9 864	9 809
	1.	Dodavatelé	321	107	1 286	5 190
	2.	Směnky k úhradě	322	108	0	0
	3.	Přijaté zálohy	324	109	40	51
	4.	Ostatní závazky	325	110	0	6
	5.	Zaměstnanci	331	111	0	0
	6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	112	2 278	2 324
	7.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a VZP	336	113	1 247	1 255
	8.	Daň z příjmů	341	114	325	0
	9.	Ostatní přímé daně	342	115	297	308
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	116	7	260
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	117	0	0
	12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	347	118	0	0
	13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	x	119	0	0
	14.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	367	120	0	0
	15.	Závazky k účastníkům sdružení	368	121	0	0
	16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	373	122	0	0
	17.	Jiné závazky	379	123	149	65
	18.	Krátkodobé bankovní úvěry	281	124	0	0
	19.	Eskontní úvěry	282	125	0	0
	20.	Vydané krátkodobé dluhopisy	283	126	0	0
	21.	Vlastní dluhopisy	284	127	0	0
	22.	Dohadné účty pasivní	389	128	4 235	350
	23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	289	129	0	0
IV.		Jiná pasiva celkem	38	130	17	3 760
	1.	Výdaje příštích období	383	131	4	21
	2.	Výnosy příštích období	384	132	13	3 738
	3.	Kurzové rozdíly pasivní	387	133	0	1
A+B		Pasiva celkem		134	80 525	83 454

Předmět činnosti:

Rozvahový den: 31.12.2011

Datum sestavení: 3.3.2012

Odesláno dne:

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

podpis jméno
odpovědné osoby

otisk razítka

.....
podpis a jméno
sestavil

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Výkaz zisku a ztráty

(v tis. Kč)

sestavený dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

k 31.12.2011

Název účetní jednotky:

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i.

Sídlo:

Letenská 4/123, 118 01 Praha 1

IČ:

67985912

	Název ukazatele	SÚ	čís. řád.	Činnost	
				hlavní	hospodářská
				1	2
A.	Náklady		1	97 629	0
I.	Spotřebované nákupy celkem	50	2	5 581	0
	1. Spotřeba materiálu	501	3	3 105	0
	2. Spotřeba energie	502	4	1 100	0
	3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503	5	1 376	0
	4. Prodané zboží	504	6	0	0
II.	Služby celkem	51	7	35 425	0
	5. Opravy a udržování	511	8	2 438	0
	6. Cestovné	512	9	1 295	0
	7. Náklady na reprezentaci	513	10	88	0
	8. Ostatní služby	518, 514	11	31 604	0
III.	Osobní náklady celkem	52	12	50 135	0
	9. Mzdové náklady	521	13	36 843	0
	10. Zákonné sociální pojištění	524	14	11 658	0
	11. Ostatní sociální pojištění	525	15	0	0
	12. Zákonné sociální náklady	527	16	1 634	0
	13. Ostatní sociální náklady	528	17	0	0
IV.	Daně a poplatky celkem	53	18	151	0
	14. Daň silniční	531	19	60	0
	15. Daň z nemovitostí	532	20	4	0
	16. Ostatní daně a poplatky	538	21	87	0
V.	Ostatní náklady celkem	54	22	750	0
	17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	23	2	0
	18. Ostatní pokuty a penále	542	24	0	0
	19. Odpis nedobytné pohledávky	543	25	0	0
	20. Úroky	544	26	0	0
	21. Kurzové ztráty	545	27	18	0
	22. Dary	546	28	0	0
	23. Manka a škody	548	29	0	0
	24. Jiné ostatní náklady	549	30	730	0
VI.	Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opr.položek celkem	55	31	5 651	0
	25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	551	32	4 514	0
	26. Zůstatková cena prodaného DNM a DHM	552	33	283	0
	27. Prodané cenné papíry a podíly	553	34	0	0
	28. Prodaný materiál	554	35	0	0
	29. Tvorba rezerv	556	36	0	0
	30. Tvorba opravných položek	559	37	854	0
VII.	Poskytnuté příspěvky celkem	58	38	0	0
	31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	x	39	0	0
	32. Poskytnuté členské příspěvky	581	40	0	0
VIII.	Daň z příjmů celkem	59	41	-64	0
	33. Dodatečné odvody daně z příjmů	595	42	-64	0

	Název ukazatele	SÚ	Čís. řád.	Činnost	
				hlavní	hospodářská
				1	2
B.	Výnosy		1	98 889	0
I.	Tržby za vlastní výroky a za zboží celkem	60	2	30 831	0
	1. Tržby za vlastní výroky	601	3	468	0
	2. Tržba z prodeje služeb	602	4	30 363	0
	3. Tržba za prodané zboží	604	5	0	0
II.	Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	61	6	123	0
	4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	611	7	0	0
	5. Změna stavu zásob polotovaru	612	8	0	0
	6. Změna stavu zásob výrobků	613	9	123	0
	7. Změna stavu zvířat	614	10	0	0
III.	Aktivace celkem	62	11	0	0
	8. Aktivace materiálu a zboží	621	12	0	0
	9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	622	13	0	0
	10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623	14	0	0
	11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624	15	0	0
IV.	Ostatní výnosy celkem	64	16	10 843	0
	12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	17	6	0
	13. Ostatní pokuty a penále	642	18	0	0
	14. Platby za odepsané pohledávky	643	19	438	0
	15. Úroky	644	20	472	0
	16. Kurzové zisky	645	21	8	0
	17. Zúčtování fondů	648	22	4 012	0
	18. Jiné ostatní výnosy	649	23	5 907	0
V.	Tržby z prodeje majetku, zúčt. rezerv a oprav. položek celkem	65	24	1	0
	19. Tržby z prodeje DNM a DHM	651	25	1	0
	20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	26	0	0
	21. Tržby z prodeje materiálu	654	27	0	0
	22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	28	0	0
	23. Zúčtování rezerv	656	29	0	0
	24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	657	30	0	0
	25. Zúčtování opravných položek	659	31	0	0
VII.	Provozní dotace celkem	69	32	57 091	0
	29. Provozní dotace	691	33	57 091	0
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním		34	1 260	0
	34. Daň z příjmů	591	35	0	0
D.	Výsledek hospodaření po zdanění		36	1 260	0

Předmět činnosti:

Rozvahový den: 31.12.2011

Datum sestavení: 2.3.

Odesláno dne:

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

ředitel
podpis a jméno
odpovědné osoby

otisk razítka

.....
podpis a jméno
sestavil

Příloha k závěrce roku 2011

a) vznik právní subjektivity

Pracoviště bylo zřízeno usnesením 50. zasedání prezidia Československé akademie věd ze dne 21. prosince 1982 s účinností od 1. ledna 1983 pod názvem:

Archeologický ústav ČSAV, Praha a stalo se pracovištěm Akademie věd České republiky s účinností ke dni 31. prosince 1992

Na základě zákona č.341/2005 Sb. se právní forma Archeologického ústavu AV ČR, Praha, dnem 1. ledna 2007 mění ze státní příspěvkové organizace na **veřejnou výzkumnou instituci** a název ústavu je :

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i. (dále jen ARÚP)

je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem v Praze 1, Letenská 123/4 PSČ 118 01

IČ 67985912

Zřizovatelem ARÚP je Akademie věd České republiky - organizační složka státu - se sídlem v Praze 1, Národní 1009/3, PSČ 117 20

místo registrace

Zápis do rejstříku veřejných výzkumných institucí, který vede MŠMT

hlavní předmět činnosti

Účelem zřízení ARÚP je uskutečňovat vědecký výzkum v oblasti archeologie a souvisejících oborů, přispívat k využití jeho výsledků a zajišťovat infrastrukturu výzkumu.

Předmětem hlavní činnosti je vědecký výzkum v oblasti archeologického terénního výzkumu, technické, laboratorní, restaurátorské a vědecké zpracování a interpretace získaných souborů pramenů a informací, rozvoj archeologické teorie, metod, metodiky a informatiky, koordinace záchranné archeologické činnosti, provádění záchranných archeologických výzkumů, budování centrální archeologické informační databáze a odborné archeologické knihovny. Získává, zpracovává a rozčširuje vědecké informace, vydává vědecké publikace, provádí konzultační a poradenskou činnost a poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení. Ve spolupráci s VŠ uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci včetně organizování společného výzkumu. Pořádá vědecká setkání, konference, semináře.

b) vklady do vlastního jmění

Název	v tis. Kč na dvě desetinná místa	
	stav k 1.1.2011	stav k 31.12.2011
Dlouhodobý nehmotný majetek	3 764,46	3 340,02
Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku	-3 516,71	-3 277,30
Dlouhodobý hmotný majetek	112 568,31	113 453,50
Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku	-73 061,67	-74 780,78
Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00
Zásoby	910,71	970,99
Pohledávky	8 651,20	12 785,49
Krátkodobý finanční majetek	30 797,45	30 642,90
Ostatní aktiva	411,39	319,76
Aktiva celkem	80 525,14	83 454,58

Pohledávky s lhůtou splatnosti delší než 5 let: nejsou
 Závazky s lhůtou delší než 5 let : nejsou
 Majetek zatížený zástavním právem : Nemáme
 Ostatní majetek a závazky neuvedené v rozvaze : Nejsou
 Významné události mezi rozvahovým dnem a sestavením účetní uzávěrky : Nejsou

Zisk organizace :

1 260 tis. Kč

Přijaté dotace v tis. Kč :

Rozpočtováný limit výdajů 2011 v tis.Kč	institucionální				úcelové	celkem
	výzkumný záměr	podpora VO	podpora činnosti pracovišť	příspěvek na činnost		
Neinvestiční :	17 070	28 195	1 312	2 239	1 681	50 497
Investiční		0	2 119	1 100	0	3 219
celkem	17 070	28 195	3 431	3 339	1681	53716

Průměrný evidenční počet zaměstnanců dle kategorií :

kategorie	Průměrný evidenční počet
0	0,00
1	28,34
2	11,88
3	21,97
4	23,04
5	0,00
6	0,00
7	10,67
8	0,00
9	3,00
celkem	98,90

Průměrná mzda :

28 176,- Kč

Osobní náklady v členění podle výkazu zisku a ztrát :

v tis. Kč

mzdy	36 843,00
pojištění	11 658,00
sociální náklady	1 634,00
ostatní sociální náklady	0,00
celkem	50 135,00

Rozpis rezerv :	Nejsou
Rozpis dlouhodobých bankovních úvěrů :	Nejsou
Přijaté dary:	v r.2011 dary nebyly
Výše splatných závazku pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku :	0 tis. Kč
Výše splatných závazku zdravotního pojištění :	0 tis. Kč

Praha, 8.3.2012

Naděžda Pulcová
vedoucí THS

